

ASIA Viranomaisen epäselvä tiedote ja virheellinen valitusosoitus**KANTELU**

Oikeuskanslerille 10.12.2013 osoittamassaan kirjoituksessa A arvostelee Liikenteen turvallisuusviraston menettelyä. A kertoo saaneensa ajoneuvoverolipun, joka oli päivätty 21.5.2013. Suoraveloituksen ennakoilmoituksessa mainittiin, että ajoneuvovero veloitetaan suoraveloituksena 2.7.2013. A kertoo tehneensä e-laskusopimuksen 1.7.2013 ja suoraveloitusta ei ollut tapahtunut. Liikenteen turvallisuusviraston 25.3.2013 päivätyn ajoneuvoveron suoraveloituksen päättymistä koskevan tiedotteen mukaan ”jos maksaja on saanut suoraveloitustiedotuksen ja tekee e-laskusopimuksen 8 päivää ennen ajoneuvoverolipun eräpäivää, niin suoraveloitusta ei tapahdu”. A:n käsityksen mukaan Liikenteen turvallisuusviraston ohjeiden mukaisesti suoraveloituksen olisi tullut tapahtua.

Edelleen A arvostelee sitä, että Liikenteen turvallisuusviraston 24.10.2013 tekemään päätökseen oli liitetty väärä muutoksenhakuohjaus.

SELVITYS

Liikenteen turvallisuusvirasto on antanut 2.10.2014 päivätyn selvityksen.

Jäljennös selvityksestä lähetetään A:lle tämän päätöksen liitteenä.

RATKAISU

Perustuslain 2 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia.

Perustuslain 108 §:n 1 momentin mukaan oikeuskanslerin tulee valvoa, että tuomioistuimet ja muut viranomaiset sekä virkamiehet, julkisyhteisön työntekijät ja muutkin julkista tehtävää hoitaessaan noudattavat lakia ja täyttävät velvollisuutensa. Hyvän hallinnon takeista sekä oikeudesta muutoksenhakuun on säädetty perustuslain 21 §:ssä. Jokaisella on oikeus saada asiaansa käsiteltyksi asianmukaisesti. Hallinnossa noudatettavista hyvän hallinnon perusteista kuten palveluperiaatteesta, neuvontavelvollisuudesta sekä hyvän kielenkäytön vaatimuksesta on säädetty hallintolaissa (434/2003).

Arviointi

Liikenteen turvallisuusvirasto on antanut 25.3.2013 päivätyn tiedotteen ajoneuvoveron suoraveloituksen päättymisestä. Tiedotteen mukaan ”E-lasku- ja suoramaksusopimuksen tekeminen katkaisee suoraveloituksen heti, joten jos maksaja on saanut suoraveloitustiedotuksen ja tekee e-laskusopimuksen 8 päivää ennen ajoneuvoverolipun eräpäivää, niin suoraveloitusta ei tapahdu. Tässä tapauksessa maksamista varten tarvittavat tiedot saa Trafín ajoneuvoveroneuvonnasta puh. 029 534 5125.”.

Liikenteen turvallisuusviraston antaman selvityksen mukaan suoraveloitus ja e-laskusopimuksen tekeminen ovat verovelvollisen ja pankin välisiä sopimuksia ja laskutustavan muuttaminen on verovelvollisen itse suorittama toimenpide. Liikenteen turvallisuusvirasto on harkinnut tarpeelliseksi tiedotteen antamisen mainitsemassaan verovelvollisen ja pankin välisessä asiassa. Katson, että viranomaisen antaman neuvonnan ja siinä käytettävän kielen tulee myös tämän kaltaisessa tilanteessa täyttää niille hallintolaissa asetetut vaatimukset.

Viranomaisen on hallintolain 9 §:n mukaan käytettävä asiallista, selkeää ja ymmärrettävää kieltä. Näkemykseni mukaan Liikenteen turvallisuusviraston tiedote on lainatuilta osin epäselvä. Mikäli e-laskusopimuksen tekeminen katkaisee suoraveloituksen heti, jää epäselväksi mikä on samassa lauseessa annetun jatko-ohjeen merkitys hallinnon asiakkaan kannalta. A:lle on näin ollen varsin perustellusti voinut tulla sellainen käsitys, että e-laskusopimuksen tekeminen päivää ennen suoraveloituksen eräpäivää ei vaikuta ilmoitetun suoraveloituksen tapahtumiseen.

A on 26.7.2013 saanut 16.7.2013 päivätyn ajoneuvoveroa koskevan muistutuslaskun, minkä hän on välittömästi maksanut. Laskun sisältämä viivekorko 3,730 euroa on palautettu A:lle Liikenteen turvallisuusviraston 24.10.2013 tekemällä päätöksellä diaarinumero TRA-FI/15258/05.03.74/2013. Päätökseen on liitetty ajoneuvoverolain 50 §:n mukainen valitusosoitus. Annetun selvityksen mukaan valitusosoitus oli virheellinen. Hallintolain 7 §:ssä säädettyyn palveluperiaatteeseen voidaan katsoa sisältyvän viranomaisen velvollisuus huolehtia tekemien päätösten oikeellisuudesta sekä vaatimus siitä, että viranomainen seuraa päätöstensä laatua ja puuttuu viipymättä havaitsemiinsa virheisiin. Palveluperiaate edellyttää näin ollen sitä, että hallinto toimii joustavasti ja tehokkaasti, mutta myös laadultaan asianmukaisesti. Viranomaiselta edellytetään kaikessa toiminnassaan huolellisuutta. Liikenteen turvallisuusvirasto on 14.11.2013 lähettämällään saatekirjeellä toimittanut A:lle uuden korvauskanteen nostamismahdollisuuteen viittaavan valitusosoituksen.

Totean tässä yhteydessä, että viranomaisen korvausasiassa vahingonkorvauslain perusteella tekemä ratkaisu ei ole hallintolainkäyttölain (586/1996) 5 §:n mukainen muutoksenhakukelpoinen hallintopäätös. Tästä muutoksenhakukiellosta ei ole nimenomaisesti säädetty. Valtion vahingonkorvaustoiminnasta on nyttemmin säädetty lailla (978/2014). Laki tulee voimaan 1.1.2015. Valtion vahingonkorvaustoiminnasta annetun lain 2 §:n mukaan lain soveltamisalaan kuuluvassa vahingonkorvaustoiminnassa toimivaltainen viranomainen on Valtiokonttori. Lain 4 §:n 2 momentin mukaan valtiokonttorin ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla. Ratkaisuun tyytymätön voi nostaa kanteen valtiota vastaan käräjäoikeudessa riita-asioissa säädettyssä järjestyksessä. Valtiokonttorin tulee ilmoittaa tästä mahdollisuudesta hakijalle korvausratkaisun antamisen yhteydessä.

Valtion virkamieslain (750/1994) 14 §:n 1 momentissa tarkoitettu velvollisuus suorittaa tehtävä asianmukaisesti sisältää tässä yhteydessä muun ohella velvollisuuden liittää päätökseen huolellisesti oikea valitusosoitus. Muutoksenhakuohjauksen oikeellisuuteen päätöksissä on syytä kiinnittää erityistä huomiota, koska kysymys on asianosaisen oikeusturvasta. Vaikkakin hallin-

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

tolain 49 §:n mukaan viranomaisen on annettava uusi valitusosoitus virheellisen tilalle, jos sitä pyydetään valitusosoituksessa mainitussa tai säädetyssä valitusajassa, ja valitusaika alkaa kulua uuden valitusosoituksen tiedoksiannosta, virheellinen valitusosoitus voi viivästyttää asian jatkokäsittelyä tai pahimmillaan johtaa jopa oikeuden menetykseen. Näkemykseni mukaan A:n Liikenteen turvallisuusvirastolta saama päätös koski osittain ajoneuvoverolain (1281/2003) ja veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain (1556/1995) ja osittain vahingonkorvauslain (412/1974) soveltamista, jolloin valitusosoituksen olisi tullut olla tämän mukaisesti kaksiosainen eli toisaalta veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain 11 §:n mukainen ja toisaalta korvauskanteen nostamismahdollisuuteen viittaava. A ei ole käsitykseni mukaan kärsinyt oikeuden menetystä Liikenteen turvallisuusviraston menettelystä.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Näkemykseni mukaan Liikenteen turvallisuusviraston 25.3.2013 päivätty tiedote koskien ajoneuvoveron suoraveloituksen päättymistä on ollut osittain epäselvä. Lisäksi Liikenteen turvallisuusviraston päätökseen 24.10.2013 TRAFI/15258/05.03.74/2013 on liitetty virheellinen valitusosoitus.

Katson asiassa riittäviksi toimenpiteiksi saattaa edellä esittämäni näkemykset hyvän kielenkäytön vaatimuksesta sekä valitusosoitusten huolellisesta antamisesta Liikenteen turvallisuusviraston tietoon.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Kimmo Hakonen

Nuorempi oikeuskanslerinsihteeri

Elina Halimaa

OIKEUSKANSLERINVIRASTO
